

COPYRIGHT
ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ

ASOCIAȚIA OBȘTEASCĂ ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ «COPYRIGHT»

Republica Moldova, MD-2005, mun. Chișinău, str. Moara Roșie, 19 of. 6
IDNO: 1011620009318 tel: 069551551, 069030685 e-mail: asociatiecopyright@gmail.com

NR. 54 din 25 august 2026

Agencia de Stat pentru
Proprietatea Intelectuală
Dlui Iulian Iorga, Director
office@agepi.gov.md

Copie: Ministerul Justiției
Dlui Vladislav Cojuhari
Ministrul Justiției
secretariat@justice.gov.md

OBSERVAȚII la proiectul Actului de control special al activității Asociației Obștești Asociația Națională COPYRIGHT

Asociația Obștească Asociația Națională COPYRIGHT, examinând proiectul Actului de control special al activității sale pentru perioada 16.06.2025-24.06.2026, formulează prezentele obiecții cu privire la constatările, calificările juridice și concluziile formulate de Comisia de control special, în special cu privire la pretinsa neprezentare nejustificată a documentelor și informațiilor solicitate, la calificarea juridică a acestei conduite și la intenția de a utiliza această împrejurare drept temei pentru aplicarea măsurilor prevăzute de art. 107 din Legea nr. 230/2022.

În fapt, prin Ordinul Directorului AGEPI nr. 82 din 24.06.2026 (în continuare - Ordinul) s-a dispus inițierea controlului special al activității AN COPYRIGHT, s-a constituit Comisia de control special, s-au aprobat obiectivele controlului special, precum și perioada supusă controlului - 16.06.2025-24.06.2026.

Totodată, conform Obiectivului nr. 5 al Ordinului și a Notificării nr. 1068 din 26.06.2026 (pag. 2 cap. II), perioada supusă controlului a fost extinsă și perioadelor anterioare datei de 16.06.2025, și anume pct. 1 - 2026, fiind solicitate prezentarea a 32 de categorii de documente și informații, dintre care pct. 24-32 vizează expres perioade anterioare datei de 16.06.2025.

Ca temeiuri ale așa numitor „dubiilor rezonabile” în sensul art. 106 alin. (3) din Legea nr. 230/2022, Ordinul invocă:

- a) Actul de verificare nr. 1813 din 19.12.2025 - act întocmit de însăși AGEPI;
- b) Materialele controlului general al activității unei alte entități, Asociația Obștească AUTORITY (Actul de control nr. 1/518 din 25.03.2026);
- c) Solicitarea Asociației pentru Drepturi de Autor (AO ADA) și a Asociației pentru Drepturi Conexce (AO ADC) din 12.06.2026, înregistrată la AGEPI cu nr. 2561 din 15.06.2026.

I - Ordinul este afectat de următoarele vicii de legalitate:

1. Premisa legală a controlului special lipsește. Art. 106 alin. (3) din Legea nr. 230/2022 permite controalele speciale „în perioada dintre două controale generale anuale”, iar pct. 5-6 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 815/2023 preiau aceeași construcție. Sub imperiul Legii nr. 230/2022, de la avizarea AN COPYRIGHT (Decizia nr. 15/916 din 16.06.2025), AGEPI nu a efectuat niciun control general anual, astfel încât cadrul temporal legal al controlului special nu s-a născut. „Rezultatul inadmisibil” invocat de AGEPI - o organizație avizată care ar rămâne neverificată până la primul control general - este o situație pe care doar AGEPI o putea crea și doar AGEPI o poate înlătura, prin planificarea și efectuarea controlului general; ceea ce, de altfel, a și făcut: controlul general al activității AN COPYRIGHT este planificat instituțional pentru anul 2026 (acțiunea 4.3 din Planul de acțiuni al AGEPI, aprobat prin Ordinul nr. 1 din 06.01.2026, termen - 30.11.2026);

2. Controlul dispus este, chiar în logica referinței, un control general deghizat. AGEPI susține că soldurile „nu pot fi verificate fragmentar” și că verificarea impune accesul integral la evidența financiar-contabilă a organizației - adică exact obiectul și metoda controlului general. Cele 32 de categorii de documente solicitate prin Notificare preiau practic integral lista prevăzută la pct. 20 din Regulament pentru controlul general, contrar pct. 9 și pct. 22, potrivit cărora obiectivele și documentele controlului special derivă strict din esența sesizării. Distincția „Ordin/Notificare”, invocată de AGEPI, nu salvează legalitatea: obiectivele aprobate prin anexa nr. 2 la Ordin reproduc, la rândul lor, obiectivele controlului general (pct. 7 din Regulament), iar Notificarea nu este decât executarea Ordinului. AN COPYRIGHT subscie, de altfel, tezei AGEPI potrivit căreia „examinarea fragmentară nu oferă o soluție exactă și clară” - doar că exact această teză impune concluzia că verificarea urmărită este, prin natura ei, una generală și trebuie efectuată ca atare, potrivit regulilor controlului general;

3. Depășirea limitelor aprobate prin propriul Ordin. Obiectivul din Notificare extind verificarea asupra unor documente ale unei alte persoane juridice (AO AUTHORITY). Iar „conduita proporțională” invocată - prelungirea cu două zile (notificarea nr. 1140 din 08.07.2026) a unui termen inițial de o zi lucrătoare pentru 32 de categorii de documente, pe suport de hârtie și în format electronic editabil - nu remediază disproporția vădită a solicitării.

4. Prematuritatea. Obiectivele controlului privesc evidența, repartizarea și plata remunerațiilor aferente exercițiului 2025/2026 - materie aflată, potrivit legii, în plin ciclu de raportare: raportul anual de transparență se întocmește până la 31.08.2026 (art. 96 alin. (1) din Legea nr. 230/2022), este supus auditului (art. 96 alin. (3)) și aprobării adunării generale (art. 88 alin. (7)). Chiar răspunsul AO AUTHORITY nr. 22 din 09.06.2026 explică decalajul obiectiv al ciclului de repartizare: sumele colectate într-un an se procesează, se repartizează și se achită în anul următor, pe baza rapoartelor utilizatorilor. Verificarea „repartizării” înainte de închiderea legală a ciclului predetermină constatări de „nerepartizare” acolo unde nu există decât calendarul stabilit de lege.

5. Monitorizare, nu instrument concurențial. Referința invocă art. 36 din Directiva 2014/26/UE și Hotărârea Curții Constituționale nr. 7 din 10.06.2025, care vorbesc despre „monitorizarea” respectării legii de către organizațiile de gestiune colectivă. AN «COPYRIGHT» a semnalat public, încă de la adoptarea Legii nr. 230/2022, diferența dintre funcția de monitorizare prevăzută de Directivă și funcția de control extins transpusă în lege și salută faptul că actuala conducere a AGEPI se raportează la standardul Directivei. Însă tocmai acest standard - monitorizare exercitată „în interesul titularilor de drepturi, al utilizatorilor...” (HCC nr. 7/2025, §94) - este incompatibil cu utilizarea controlului ca instrument într-o competiție administrativă pentru desemnarea collectorului: un control declanșat la „solicitarea” concurenților, de al cărui rezultat AGEPI a condiționat expres reluarea procedurii de desemnare (actul nr. 1069 din

26.06.2026). Aceasta constituie exercitarea atribuției contrar scopului pentru care a fost reglementată - deturnare de putere, interzisă de art. 21 alin. (2) din Codul administrativ -, iar nu monitorizare.

6. Niciunul dintre cele trei „temeiuri” invocate în Ordin nu constituie o sesizare în sensul acestor norme:

- Actul de verificare nr. 1813 din 19.12.2025 este un act propriu al AGEPI, autoritatea de control neputând fi concomitent și „sursa” sesizării care își justifică propriul control;
- materialele controlului general al AO AUTHORITY privesc activitatea unei alte persoane juridice, iar eventualele constatări din acel control nu pot fonda, prin simplă trimitere generică, „dubii rezonabile” privind activitatea acesteia;
- solicitarea AO ADA și AO ADC din 12.06.2026 provine de la două organizații de gestiune colectivă concurente, recent constituite, care nu au calitatea de titulari de drepturi reprezentate de AN COPYRIGHT, de membri ai organizației și nici de utilizatori, și care au un interes patrimonial direct și vădit în raport cu AN COPYRIGHT, inclusiv în cadrul procedurii de desemnare a collectorului inițiate în temeiul art. 103 alin. (5) din Legea nr. 230/2022 - procedură pe care AGEPI, prin scrisoarea nr. 1069 din 26.06.2026, a suspendat-o expres „până la emiterea unui act administrativ individual, urmare controlului special”. Actele care emană de la un concurent direct, interesat de rezultatul procedurii, nu pot produce, prin ele însele, „dubii rezonabile” obiective, fără o verificare prealabilă minimă a veridicității lor. Solicitarea AO ADA și AO ADC nu poate fi tratată ca o sesizare neutră. Aceste entități au un interes direct și concurent în procedura de desemnare a collectorului, procedură pe care AGEPI a suspendat-o tocmai în legătură cu controlul special dispus. În asemenea condiții, AGEPI avea obligația să manifeste o prudență sporită, să verifice prealabil credibilitatea și relevanța informațiilor, precum și să explice în Ordin de ce o solicitare venită de la concurenți direcți produce „dubii rezonabile” cu privire la activitatea AN «COPYRIGHT». În caz contrar, mecanismul controlului special este deturnat dintr-un instrument de supraveghere legală într-un instrument de presiune concurențială.

7. Perioadele anterioare datei de 16.06.2025 au fost guvernate de Legea nr. 139/2010 și de avizele/deciziile AGEPI emise în temeiul acesteia (Deciziile nr. 3/1566/2013, nr. 7/258/2015, nr. 10/3269/2015, nr. 22/1490/2018, nr. 26/1618/2019, nr. 30/2107/2019, nr. 43/2453/2021), iar activitatea organizației aferentă acelor perioade a fost deja supusă verificărilor AGEPI potrivit legislației atunci aplicabile. Reluarea controlului asupra aceluiași perioade, în temeiul unei legi și al unei proceduri (Legea nr. 230/2022 și Hotărârea Guvernului nr. 815/2023) intrate în vigoare ulterior, contravine principiului neretroactivității și principiului securității raporturilor juridice, precum și limitelor avizului acordat prin Decizia nr. 15/916 din 16.06.2025, care marchează începutul perioadei de activitate supuse noului regim de supraveghere.

8. Din anexa nr. 1 la Ordin rezultă că dna [redacted] inspectoare principală în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, a fost delegată în componența Comisiei de control special „conform notificării Ministerului Finanțelor nr. 15/3-06/91 din 03.04.2026” - adică cu peste două luni înainte de solicitarea AO ADA și AO ADC din 12.06.2026 (înregistrată la 15.06.2026), invocată în Ordin drept sursă a „dubiilor rezonabile”. Împrejurarea că specialiștii externi pentru acest control erau deja solicitați și delegați în luna aprilie 2026 demonstrează că decizia de a efectua controlul a fost luată anterior și independent de sesizarea invocată, temeiurile enunțate în Ordin având caracter formal, de acoperire ulterioară a unei decizii preexistente. Un act administrativ ale cărui motive declarate nu corespund motivelor reale este emis cu deturnare de putere și cu încălcarea principiului bunei-credințe și a art. 21 din Codul administrativ.

Caracterul deturnat al controlului este confirmat și de scrisoarea nr. 1069 din 26.06.2026: controlul special este utilizat ca instrument în cadrul procedurii concurente de desemnare a collectorului

conform art. 103 alin. (5) din Legea nr. 230/2022, procedură suspendată de AGEPI tocmai „până la emiterea unui act administrativ individual, urmare controlului special”. Or, scopul legal al controlului special este verificarea corespunderii activității OGC cu legea, la sesizarea persoanelor prevăzute de lege - nu tranșarea unei competiții între organizații de gestiune colectivă pentru calitatea de colector.

Astfel, Controlul are caracter predeterminat: acesta a fost pregătit cu luni înainte de „sesizarea” invocată drept temei pentru efectuarea controlului special.

II. Vicierea temeiului și a componenței Comisiei de control special. Recalificarea ulterioară a Actului nr. 1813 și autovalidarea propriilor constatări

Prin Ordinul Directorului general al AGEPI nr. 67 din 06.06.2025 a fost inițiată „procedura verificării activității” AN COPYRIGHT pentru perioada 2021-2022, iar [redacted] și [redacted] au fost desemnate membre ale Comisiei de verificare. După excluderea celui de-al treilea membru prin Ordinul nr. 141 din 02.12.2025, Actul de verificare nr. 1813 din 19.12.2025 a fost semnat exclusiv de acestea.

1. Natura juridică și limitele Actului nr. 1813 ca act oficial de verificare

Actul nr. 1813 constituie un act oficial de verificare întocmit de AGEPI, care consemnează rezultatele examinării unor operațiuni și documente aferente perioadei 2021-2022 și își păstrează valoarea juridică și probatorie. Totuși, acesta nu a fost întocmit ca act de control general anual în temeiul art. 106 din Legea nr. 230/2022 și al Regulamentului aprobat prin HG nr. 815/2023. Ordinul nr. 67 a dispus o „procedură de verificare”, a constituit o „Comisie de verificare”, s-a întemeiat pe art. 10 alin. (3) din Legea nr. 114/2014, fără a invoca art. 106 din Legea nr. 230/2022 sau HG nr. 815/2023, a vizat cumulativ doi ani de activitate și s-a finalizat printr-un „Act de verificare”, nu printr-un „Act de control”. Prin urmare, fără a-i nega caracterul oficial și valoarea probatorie, Actul nr. 1813 nu poate fi recalificat retroactiv drept unul dintre controalele generale anuale între care art. 106 alin. (3) permite efectuarea unui control special și nici transformat ulterior într-un temei juridic pe care propriul său conținut nu îl consacră.

Această concluzie este confirmată chiar de AGEPI în răspunsul nr. 1204, în care autoritatea arată că verificarea din anul 2025 privea perioada 2021-2022, anterioară avizării AN COPYRIGHT prin Decizia nr. 15/916 din 16.06.2025, și că nu dispune de nicio verificare a activității organizației în perioada deținerii calității actuale de organizație de gestiune colectivă. AGEPI nu poate susține concomitent că Actul nr. 1813 nu privește activitatea desfășurată în baza avizului actual, dar că același act îndeplinește funcția juridică de premisă a controlului special asupra acestei activități.

2. Actul nr. 1813 nu conține constatări producătoare de „dubii rezonabile”, iar AGEPI i-a modificat ulterior sensul

Concluziile Actului nr. 1813 nu constată încălcări ale legislației, neconformități, sume repartizate ori achitate ilegal sau rețineri nejustificate. Acestea consemnează, în esență, creșterea numărului contractelor de licență, creșterea sumelor colectate și achitate titularilor de drepturi și evoluția unor categorii de cheltuieli administrative. Actul nu formulează măsuri de remediere și nu califică informațiile examinate drept nereguli ori împrejurări producătoare de dubii rezonabile.

Abia prin răspunsul nr. 1151 din 13.07.2026, ulterior emiterii Ordinului nr. 82, AGEPI a afirmat că Actul nr. 1813 ar documenta „solduri de remunerații colectate și nerepartizate, achitări în numerar și rețineri suplimentare față de comisionul de gestiune”. Această prezentare atribuie actului o semnificație negativă care nu se regăsește în concluziile sale: Actul nr. 1813 nu stabilește că soldurile ar fi ilegale, că plățile în numerar ar fi interzise ori că anumite rețineri ar fi nejustificate. AGEPI a transformat astfel, ulterior, constatări descriptive și date contabile în pretense indicii de nelegalitate.

O asemenea motivare ulterioară nu poate suplini lipsa motivării existente la data emiterii Ordinului nr. 82. Dacă Actul nr. 1813 conținea realmente informații producătoare de dubii rezonabile, Ordinul trebuia să individualizeze constatarea concretă, norma posibil încălcată și legătura acesteia cu obiectivele controlului special.

3. Autoarele Actului nr. 1813 au fost desemnate să confirme și să dezvolte propriile constatări

Prin Ordinul nr. 82, același Act nr. 1813 a fost indicat drept „sursă relevantă” pentru declanșarea controlului special, iar [redacted] și [redacted] autoarele și semnatarele actului, au fost incluse din nou în Comisia de control special. Obiectivul nr. 5 le-a permis să reexamineze inclusiv documente și operațiuni aferente perioadelor anterioare datei de 16.06.2025. Astfel, acestea nu au fost chemate exclusiv să examineze fapte noi, ci să confirme, să completeze și să atribuie consecințe juridice propriului act anterior, ale cărui concluzii inițial neutre au fost ulterior prezentate de AGEPI ca indicii de nelegalitate.

Se creează o situație obiectivă de autovalidare instituțională: AGEPI a întocmit propriul act de verificare, l-a transformat ulterior într-o sursă relevantă pentru un nou control, a desemnat autoarele actului în noua Comisie și le-a permis să reexamineze împrejurări deja analizate și să atribuie propriilor constatări consecințe juridice noi.

4. Încălcarea garanțiilor de imparțialitate și a obligației de abținere

Potrivit art. 25, 49 și art. 50 din Codul administrativ, autoritatea trebuie să acționeze imparțial, iar persoanele în privința cărora există motive justificate de neîncredere față de exercitarea imparțială a funcției nu pot acționa în procedura administrativă. Conform art. 51, acestea aveau obligația de a declara în scris abținerea. Suspiciunea justificată de părtinire poate rezulta și din împrejurarea obiectivă că persoana este chemată să confirme, să completeze sau să atribuie consecințe juridice propriilor constatări anterioare.

Declarațiile standard de confidențialitate și imparțialitate nu înlătură acest viciu, deoarece nu identifică și nu evaluează participarea anterioară a [redacted] și [redacted] la întocmirea Actului nr. 1813. Nici participarea altor membri în Comisie nu remediază problema, întrucât obligația de abținere are caracter individual.

Prezenta critică nu impută membrilor Comisiei lipsa integrității personale și nu formulează acuzații de corupție. Se invocă incompatibilitatea procedurală obiectivă dintre calitatea de autoare ale Actului nr. 1813, folosirea acestuia drept temei al controlului special și participarea acelorași persoane la reevaluarea și valorificarea propriilor constatări.

În concluzie, aceste împrejurări afectează cumulativ atât temeiul inițierii controlului special, cât și imparțialitatea și legalitatea componenței Comisiei. Actul nr. 1813, deși constituie un act oficial de verificare cu valoare juridică și probatorie, nu poate fi recalificat retroactiv drept control general anual și nici valorificat ca sursă de dubii rezonabile prin

atribuirea ulterioară a unui sens negativ pe care concluziile sale nu îl conțin, iar examinarea acestor aspecte nu poate fi realizată de propriile autoare ale actului.

III. Cu privire la efectele contestării legalității Ordinului AGEPI nr. 82 din 24.06.2026 asupra constatărilor privind pretinsa neprezentare a documentelor

AN COPYRIGHT obiectează calificării pretinsei neprezentări a documentelor drept refuz neîntemeiat, întrucât aceasta a avut loc în contextul contestării legale a Ordinului Directorului AGEPI nr. 82 din 24.06.2026, act în temeiul căruia a fost instituit controlul special și formulate solicitările de prezentare a documentelor. Prin Cererea prealabilă nr. 27 din 06.07.2026, organizația a contestat legalitatea Ordinului și a solicitat suspendarea executării acestuia, invocând motive concrete privind lipsa premiselor legale ale controlului, depășirea limitelor acestuia și caracterul nejustificat și disproporționat al solicitărilor formulate. În aceste condiții, simpla constatare a neprezentării unor documente nu este suficientă pentru a demonstra existența unui „refuz neîntemeiat”, fără examinarea motivelor concrete ale conduitei organizației.

În același timp, dacă Comisia califică această conduită drept refuz de prezentare a documentelor, aceasta trebuie delimitată de orice pretinsă încălcare autonomă a Legii nr. 230/2022. Art. 96¹ alin. (2) din Codul contravențional („Refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile sau documentele solicitate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în procesul efectuării controlului activității organizației de gestiune colectivă sau a structurilor comune de colectare ori prezentarea informațiilor incomplete se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”) reglementează expres refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile sau documentele solicitate de AGEPI în cadrul controlului, iar art. 107 alin. (1) din Legea nr. 230/2022 exclude de la aplicarea măsurilor prevăzute de acesta încălcările a căror sancționare este prevăzută de legislația contravențională sau penală. Prin urmare, pentru aplicarea art. 107, Comisia trebuie să identifice o încălcare autonomă și distinctă, iar nu să recalifice aceeași conduită de neprezentare a documentelor drept „nerespectare a obligațiilor” pentru a-i aplica un alt regim juridic.

IV. Tratamentul administrativ diferențiat aplicat de AGEPI

Legalitatea Ordinului AGEPI nr. 82 din 24.06.2026 face obiectul unei acțiuni în contencios administrativ. Cu toate acestea, AGEPI continuă procedura de control special al AN COPYRIGHT, în timp ce, într-o situație comparabilă, prin Ordinul nr. 103 din 07.08.2026, a dispus suspendarea controlului special al ANPFI. În lipsa unei justificări obiective și rezonabile pentru aplicarea unor soluții diferite în situații comparabile, această conduită contravine principiului egalității de tratament consacrat de art. 23 din Codul administrativ, precum și exigențelor de imparțialitate și bună administrare, reflectând aplicarea unor standarde administrative duble. Atragem atenția că inițiativa de a suspenda controlul special la ANPFI, drept urmare a existenței litigiului în instanța de judecată, a parvenit nemijlocit de la membrii Comisiei de control special. În consecință, considerăm necesară suspendarea procedurii de control special și a definitivării Proiectului Actului până la soluționarea definitivă a litigiului privind legalitatea Ordinului nr. 82 din 24.06.2026.

CONCLUZII

În final, AN COPYRIGHT subliniază că respectarea competenței legale a AGEPI și a Comisiei de control special nu presupune doar exercitarea atribuțiilor de control, ci și exercitarea acestora în limitele, condițiile și scopul stabilite de lege. Orice depășire a acestor limite, orice recalificare artificială a conduitei pentru a permite aplicarea unui regim juridic neprevăzut de lege

sau orice utilizare a competenței în alt scop decât cel legal poate constitui o exercitare excesivă a puterii administrative și, după caz, un exces sau o deturnare de putere.

În temeiul celor expuse, AN COPYRIGHT

SOLICITĂ Comisiei de control special:

1. Să constate că neprezentarea documentelor și informațiilor solicitate nu poate constitui, direct sau indirect, temei pentru aplicarea față de AN COPYRIGHT a măsurilor prevăzute la art. 107 din Legea nr. 230/2022, întrucât această conduită este reglementată distinct de art. 96¹ alin. (2) din Codul contravențional, iar art. 107 alin. (1) din Legea nr. 230/2022 exclude expres din domeniul său încălcările pentru care este prevăzută răspunderea contravențională sau penală. În consecință, să excludă din proiectul Actului orice constatare, propunere sau recomandare privind aplicarea măsurilor prevăzute la art. 107, întemeiată pe neprezentarea documentelor și informațiilor solicitate.
2. Să suspende procedura de examinare, definitivare și aprobare a Actului de control special al AN COPYRIGHT, cu suspendarea corespunzătoare a cursului termenelor procedurale, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive asupra legalității Ordinului AGEPI nr. 82 din 24.06.2026 în dosarul de contencios administrativ nr. 3-2020/2026.

**Cu respect,
Director General
AN «COPYRIGHT»
Alexandru Gutium**

